

บทที่ 5

การสิ้นสภาพนิติบุคคล

นิติบุคคล เป็นบุคคลตามกฎหมายเกิดขึ้นได้โดยผลของกฎหมาย การสิ้นสภาพของนิติบุคคลจึงสิ้นสุดโดยผลของกฎหมาย เช่นเดียวกับการเกิดหรือ การก่อตั้งนิติบุคคลซึ่งกฎหมายบัญญัติว่านิติบุคคลอาจสิ้นสภาพลงได้ดังนี้

1. ตามที่ได้ระบุไว้ในข้อบังคับหรือตราสารจัดตั้ง เช่น มุฉินิธิที่ตั้งขึ้นเพื่อจุดประสงค์ที่จะหารายได้เพื่อสร้างสถานที่อยู่สำหรับเด็กเร่ร่อนหรือคนชรา โดยกำหนดไว้ในข้อบังคับการก่อตั้งว่าเมื่อจัดสรรเงินสร้างสถานที่ดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้วให้เลิกมุฉินิธินั้นเสีย

2. โดยสมาชิกตกลงเลิก หมายความว่าสมาชิกของนิติบุคคลนั้นตกลงเลิกนิติบุคคลนั้นเสีย เช่น บริษัทจำกัด หุ้่นส่วนของบริษัทตกลงเลิกบริษัท

3. เลิกโดยผลของกฎหมาย เช่น ห้างหุ้นส่วนสามัญยอมเลิกกัน เมื่อผู้เป็นหุ้นส่วนคนหนึ่งคนใดตายหรือล้มละลาย

4. โดยคำสั่งศาลให้เลิก เช่น เมื่อมีหุ้นส่วนคนใดร้องขอต่อศาลให้เลิกห้างหุ้นส่วนสามัญและศาลมีคำสั่งให้เลิก

5. มีกฎหมายให้เลิก เช่น มีพระราชบัญญัติให้ยุบเลิกจังหวัดหนึ่งไปรวมกับอีกจังหวัดเสีย

เมื่อนิติบุคคลสิ้นสภาพการเป็นบุคคลแล้ว สิทธิหน้าที่ต่าง ๆ ของนิติบุคคลย่อมหมดสิ้นไปด้วย ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่หลังจากจัดการชำระหนี้สิน หากจะมีก็ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในตราสารจัดตั้งหรือตามกฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนั้นตามแต่กรณีไป